

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒

โดย นางสาวพรพรรณ แสนบุญศิริ
นักวิชาการแผนกที่ภาพถ่ายชำนาญการ

วัตถุประสงค์

- เพื่อเรียนรู้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒
- เพื่อนำความรู้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

๑. นิยามคำศัพท์สำคัญ (มาตรา ๓)

“ดิจิทัล” หมายความว่า เทคโนโลยีที่ใช้วิธีการนำสัญลักษณ์ศูนย์และหนึ่งหรือสัญลักษณ์อื่น มาแทนค่าสิ่งทั้งปวง เพื่อใช้สร้างหรือก่อให้เกิดระบบต่าง ๆ เพื่อให้มนุษย์ใช้ประโยชน์

“รัฐบาลดิจิทัล” หมายความว่า การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานภาครัฐ และการบริการสาธารณะโดยปรับปรุงการบริหารจัดการและบูรณาการข้อมูลภาครัฐและการทำงาน ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างมั่นคงปลอดภัยและมีธรรมาภิบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชนในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐต่อสาธารณชน และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน รัฐสภา ศาล องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และหน่วยงานอิสระของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

๒. การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีการบริหารงานและการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบดิจิทัล เพื่อให้การบริหารงานภาครัฐและการจัดทำบริการสาธารณะเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อการให้บริการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารงานและบริการในรูปแบบและช่องทางดิจิทัล โดยมุ่งหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการให้บริการและการเข้าถึงของประชาชน และในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐต่อสาธารณะและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (มาตรา ๔)

๓. การกำหนดให้มีแผนพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัล เพื่อกำหนดกรอบและทิศทางการบริหารงานภาครัฐและการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบของเทคโนโลยีดิจิทัลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับชาติ ที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัล และต้องจัดทำหรือปรับปรุงแผนปฏิบัติการหรือแผนงานของหน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัล พร้อมทั้งส่งแผนปฏิบัติการหรือแผนงานดังกล่าวให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (มาตรา ๕)

๔. การกำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัล ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และให้ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เป็น กรรมการและเลขาธิการ โดยคณะกรรมการฯ ทำหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัล เสนอต่อ คณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานในการบริหารงานและการ ให้บริการภาครัฐ ผ่านระบบดิจิทัลตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนกำกับและติดตามให้หน่วยงานของรัฐมีการ ดำเนินการ ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัล (มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙)

๕. การกำหนดหน้าที่ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานกลางในการ อำนวยการ สนับสนุน และส่งเสริมการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบ ดิจิทัล และทำหน้าที่อำนวยการและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัล มอบหมายรวมทั้งรับผิดชอบงานธุรการและวิชาการของคณะกรรมการพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัล (มาตรา ๑๐)

๖. การกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ โดยเฉพาะราชการส่วนกลาง ราชการ ส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน รัฐสภา ศาล องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และหน่วยงานอิสระของรัฐ มีหน้าที่ต้องจัดทำข้อมูลตามภารกิจให้อยู่ ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล จัดทำยืนยันตัวตนทางดิจิทัล จัดให้มีมาตรการหรือระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยใน การเข้าสู่บริการดิจิทัลหรือการดำเนินงานทางดิจิทัลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการให้บริการ ประชาชน จัดให้มีระบบการรับชำระเงินจากประชาชนผ่านระบบดิจิทัล จัดให้มีระบบการพิสูจน์และยืนยัน ตัวตนทางดิจิทัล จัดให้มีการพัฒนาทักษะบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานด้านการ บริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล โดยต้องมีการทบทวนและประเมินแผนการดำเนินงาน นโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลของหน่วยงาน ของรัฐอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง (มาตรา ๑๒)

๗. การกำหนดหลักการส่งข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูลดิจิทัลระหว่างหน่วยงานของรัฐ และการคุ้มครอง ข้อมูลส่วนบุคคล

๗.๑ กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนหรือเชื่อมโยงข้อมูลดิจิทัลระหว่างหน่วยงานของรัฐตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัลกำหนด รวมทั้งกำหนดหน้าที่หน่วยงานของรัฐผู้รับข้อมูล ดิจิทัลให้ดูแลรักษาข้อมูลและใช้ข้อมูลโดยไม่ทำให้สาระสำคัญของข้อมูลดังกล่าวผิดจากความเป็นจริง โดยมี ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางแห่งชาติในสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ในการ ประสานและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง (มาตรา ๑๑ ถึงมาตรา ๑๕)

๗.๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ สามารถขอเชื่อมโยงข้อมูลส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ที่มีข้อมูลส่วนบุคคลในความครอบครอง เพื่อนำมาวิเคราะห์หรือประมวลผลได้ (มาตรา ๑๖)

๗.๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ เปิดเผยข้อมูลตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ โดยต้องให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรีและไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยมี ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐในสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ประสานข้อมูลจาก หน่วยงานของรัฐและเปิดเผยแก่ประชาชน และข้อมูลที่น่ามาเปิดเผยดังกล่าวต้องเป็นไปในแนวทางและ มาตรฐานเดียวกันตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบรัฐบาลดิจิทัลกำหนด (มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘)

๘. การกำหนดเกี่ยวกับศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง กำหนดให้มีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลและทะเบียนดิจิทัลระหว่างหน่วยงานของรัฐ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ในการให้บริการประชาชนผ่านระบบดิจิทัล โดยมาตรา ๑๙ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก สพร. เป็นผู้ดำเนินการศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางเป็นการชั่วคราวแต่ไม่เกินสองปี เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการพัฒนาารัฐบาลดิจิทัลพิจารณาความจำเป็นและเหมาะสมเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐที่จะมาดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางต่อไป (มาตรา ๑๙)

การนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

สร้างการปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงาน ลดขั้นตอนการทำงานโดยอาศัยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เพื่อให้บริการประชาชนให้เป็นรูปแบบดิจิทัลอย่างสมบูรณ์ ผู้ใช้บริการสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง สามารถสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนได้ สร้างระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัยเกิดประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์

ประโยชน์ต่อตนเอง

๑. เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล
๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐเกิดความสะดวกและลดภาระในการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน เนื่องจากมีการนำระบบดิจิทัล ที่เหมาะสมมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานและการให้บริการประชาชน

ประโยชน์ต่อองค์กร

๑. เกิดการบูรณาการร่วมกัน และลดปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงานของรัฐ
๒. มีธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเป็นกรอบในการบริหารจัดการข้อมูล
๓. ลดภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ
๔. ภาครัฐโปร่งใส และประชาชนมีส่วนร่วม

ประโยชน์ต่อสาธารณะ

๑. การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดภาครัฐแบบดิจิทัลและได้รับการบริการดิจิทัลที่ดีขึ้น
๒. ประชาชนได้ใช้ Digital ID สำหรับการให้บริการดิจิทัล ไม่ต้องใช้สำเนาเอกสารราชการในการติดต่อภาครัฐได้ใช้ e-Payment ในการจ่ายค่าบริการ รวมถึงการได้รับการบริการจากภาครัฐแบบ One Stop Service

แหล่งที่มา

หลักสูตร : พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒

บรรยายโดย : สำนักงานพัฒนาารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

สถาบัน: สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล สำนักงานพัฒนาารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

รูปแบบหลักสูตร : การเรียนออนไลน์ (E-Learning)

ช่วงเวลาการฝึกอบรม : เมษายน ๒๕๖๗